

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De cognitione naturalis historiae, & cosmographiae cap. xxv

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

Barocio compertum est : qui quidem huius disciplinæ studijs, quatenus licuit, ita eit delectatus, ut medicamentis etiam genus adinuenerit apprimè utile, et ab ipsis medicis frequentatum in remediis sanitatis, et mandatum in corruptis literarum monumentis, atque ex eo q[uod] ab episcopo adinuentum est episcopales pilulæ nuncupatum. Sed et Apostoli medædi officio potissimum functi sunt atque eis dictum fuit. Ite et curate infirmos : quod quidem fideliter præstiterunt, non tamen herbis, oleo, aut pharmacijs, sed gratia, et uirtute diuina. Optime quidem inter se congruit ad totius hominis salutem, animi, cor, portisq[ue] curatio. Et iccirco apud Ægyptios, et Persas, idem sacerdotes erant, qui et medici. Quid q[uod] dum ægros uisemus arteriæ pulsus sæpe tentamus, dictam delectumq[ue] ciborum docemus, de q[uod] diebus creticis sæpius interrogamus. Sed et prognosticari de ægroto ex officio quoq[ue] nostro scire debemus, quum habeamus sacramenta nullis, nisi desperatæ ualeudinis conferenda. Quo circa ubi non adsit medicus oportet sacerdotem eiusmodi signa cognoscere, quæ ad hanc diuinationem faciant, et quæ consociata sunt medicinis. Dicit enim Hippocrates oportere medicū dicere de ægroto, quæ sint, quæ fuerint, et quæ uentura sint.

De cognitione naturalis historiæ, et cosmo-
graphiæ.
Cap. XXV.

IN eo quoq[ue] studiorum genere (ut arbitror) est cognitio naturalis historiæ, et eorū quæ de naturis animalium, lignorum lapidum, herbarum, metallorum, alliarumq[ue] rerum scripta sunt : nā (ut scribit Augustinus) haec omnia ad cognitionem, et ad ænigmata diuinarū scripturarum soluenda plurimum ualent. Istatum nāq[ue] terū imperitia facit, ut multa non intelligantur: quæ trahite, et mystice posita ubi i diuinis scripturis cōspiciuntur.

OO

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Cosmographiæ quoque noticiam, id est mundi descriptio
ptionem tenere, utile esse censentur ad intelligentiam sa-
cræ paginæ; ut noscamus prouincias, urbes, montes, iso-
ca, maria, lacus, & flumina, quæ in ea sacerius memoran-
tur. Erit etiā conducibile scire, quomodo Mathematici
differant terram in medio mundo sitam, ad uniuersitatem
complexum, esse instar puncti, uel si quid exilius, mi-
nusve dici, aut excogitari puncti posse. Nam multum
quidem prodest ad reprimendam homini superbiæ
intelligere quam minima sit terræ portio, quam tanti fas-
cimus mortales. Unde Plinius. Non aliud est, inquit, ter-
ra uniuersa, quam mundi punctum, hæc est materia ultæ
nostræ, hæc sedes. Sicut ergo ipsius terræ situm, formæ,
circumscriptionemq; cognoscere pulchrū est, ita ignorare
tur turpisimum. Tradunt enim situm uniuersæ terræ glo-
bosum, quinq; distinctum zonis, quarum medianam solis
ardoribus penitus adustam esse: duas uero extra, leuaq;
importunis frigoribus, & rigore niuium, & perpetua gla-
cie semper oppressas: reliquas autem inter medianam, &
extremam ab utraq; parte, ob suam temperiem, & hos
niuum frequentia, & gregum, & armentorum, & frus-
gum copia beatas. Harum autem plagarum altera est
sub axe posita septentrionali, quā nos colimus; altera ue-
ro sub axe australi græci uocant Antiaxona, nō dum be-
ne nota nobis: nuper tñ à Lusitanis, & Hispanis inuenta
dicitur: & est (ut perhibetur) iam longe lateq; pergrata.
De partibus uero illis, quæ nobis sub pedibus sitæ esse
uidentur magna alteratio est inter scriptores, etiam ecclæ-
siasticos. De ea nanci re & Lactantius, &c. D. Augusti
nus multa docte copioseq; scripserunt.

De cognitione Arithmeticæ. Cap. XXVI.

A Idem quoque facere uidetur cognitione Arith-
meticæ, quæ est numerorum disciplina. Sunt